

Remissvar över betänkandet SOU 2025:113 En förbättrad elevhälsa

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att överlämna yttrande daterat 2026-04-07 som sitt remissvar till Utbildningsdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Vimmerby kommun har tagit del av betänkandet *Förbättrad elevhälsa (SOU 2025:113)* och lämnar härmed sina synpunkter.

Vimmerby är en mindre kommun med begränsat elevunderlag, geografiska avstånd och en sårbar kompetensförsörjning. Vi vill därför särskilt belysa hur utredningens förslag påverkar små kommuners förutsättningar att genomföra reformen.

Vimmerby kommun tillstyrker delar av utredningens förslag, men bedömer att flera av dem inte är genomförbara utan betydande statligt stöd. För att reformen ska bli framgångsrik krävs:

- långsiktig statlig finansiering
- nationella insatser för kompetensförsörjning
- tydlig ansvarsfördelning mellan skola och hälso- och sjukvård
- flexibilitet för små kommuner
- nationellt stöd i form av vägledning, mallar och digitala verktyg

En stärkt elevhälsa är en viktig investering i barns och ungas framtid. Staten behöver säkerställa att alla huvudmän – oavsett storlek och geografiska förutsättningar – ges reella möjligheter att leva upp till de krav som föreslås.

Ärendet

Vimmerby kommun har tagit del av betänkandet *Förbättrad elevhälsa (SOU 2025:113)* och lämnar härmed sina synpunkter. Vimmerby är en mindre kommun med begränsat elevunderlag, geografiska avstånd och en sårbar kompetensförsörjning. Vi vill därför särskilt belysa hur utredningens förslag påverkar små kommuners förutsättningar att genomföra reformen.

Kommunen delar utredningens ambition att stärka elevhälsans kvalitet, tillgänglighet och likvärdighet. Elevhälsan har en central roll för barns och elevers utveckling, lärande och välbefinnande. Samtidigt innebär flera av förslagen omfattande krav på bemanning, kompetens, ledning och samverkan – områden där mindre kommuner redan idag möter betydande utmaningar.

För att intentionerna ska kunna realiserats krävs inte enbart skärpta krav på huvudmännen, utan även statliga insatser avseende finansiering, kompetensförsörjning och fungerande samverkansstrukturer.

Övergripande synpunkter

Vimmerby kommun

- tillstyrker utredningens övergripande mål om en stärkt och mer likvärdig elevhälsa
- bedömer att flera förslag är svåra att genomföra utan betydande statligt stöd
- anser att små kommuners särskilda förutsättningar måste beaktas i utformningen av regelverk och krav.

Elevhälsans syfte och uppdrag

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget om ett förtydligt uppdrag, men med synpunkter.

Ett tydligare regelverk kan bidra till ökad likvärdighet och bättre förutsättningar för tidiga insatser. Samtidigt ser kommunen risker med att elevhälsans uppdrag förskjuts mot ett vårduppdrag. Det är oklart hur vårdinsatser ska genomföras utan att diagnoser ställs, samt vem som ansvarar för att bedöma vårdbehov. Detta riskerar att skapa både rättsosäkerhet och bristande kvalitet.

Kommunen vill understryka att:

- elevhälsan inte ska ersätta hälso- och sjukvården
- medicinska insatser kräver rätt kompetens och tydlig ansvarsfördelning
- uppdraget inte får tränga undan det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Ett utökat uppdrag måste följas av finansiering och kompetensstöd.

Skärpta utbildningskrav

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget, men med synpunkter.

Kommunen ser positivt på höjda kompetenskrav, särskilt för kuratorer, samt införandet av en nationell grunduppdragsbeskrivning. Samtidigt riskerar skärpta krav att försvåra rekrytering, särskilt i mindre kommuner där tillgången till exempelvis skolläkare redan är begränsad.

Kommunen anser att:

- statliga satsningar på utbildningsplatser är nödvändiga
- övergångsregler och flexibilitet måste säkerställas
- praktisk utbildning i samverkan med kommuner bör utvecklas

Insatser vid lättare vårdbehov

Vimmerby kommun tillstyrker delvis förslaget.

Tidiga insatser är viktiga, men kommunen ser en risk för otydlig ansvarsfördelning mellan skola och region.

Det behövs:

- en tydlig definition av vad som avses med "lättare vårdbehov"
- en klar avgränsning mot primärvård och specialistvård
- ett förtydligande att elevhälsan inte ska bedriva behandling.

Utan dessa förtydliganden finns risk att ansvar förskjuts till skolan utan motsvarande resurser.

Utökade hälsobesök

Vimmerby kommun tillstyrker delvis förslaget.

Kommunen ser positivt på stärkt förebyggande arbete, men konstaterar att förslaget innebär betydande resursbehov.

Kommunen:

- avstyrker att skolläkare ska delta i rutinmässiga hälsobesök i årskurs 1
- anser att skolläkarresurser ska prioriteras till elever med medicinska behov.

Vidare ser kommunen risker med att alltid involvera vårdnadshavare i hälsosamtal för äldre elever, då detta kan begränsa möjligheten att fånga upp känsliga frågor.

Det är också anmärkningsvärt att elevhälsans vaccinationsuppdrag inte beaktas i utredningen, trots att detta är en omfattande och resurskrävande del av verksamheten.

Tillgång till elevhälsans professioner

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget, men med synpunkter.

Ambitionen är positiv, men riskerar att öka skillnader mellan kommuner om inte staten säkerställer kompetensförsörjningen.

Kommunen framhåller behovet av:

- nationella insatser för rekrytering och utbildning
- möjlighet till interkommunala samarbeten
- flexibla bemanningslösningar anpassade till små elevunderlag.

Bemanningsplan

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget.

En bemanningsplan är ett viktigt verktyg för långsiktighet och kvalitet. Samtidigt måste planen kunna anpassas till lokala förutsättningar.

För små kommuner är:

- delade tjänster och samverkan avgörande
- statligt stöd för kompetensförsörjning nödvändigt.

Tillgänglighet i skolans lokaler

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget med synpunkter.

Tillgänglighet är viktig, men måste definieras med hänsyn till små skolor och geografiska avstånd. Digitala lösningar kan vara ett komplement, men ersätter inte fysisk närvaro. Kraven bör vara flexibla för att undvika orimliga kostnader.

Tidsfrister

Vimmerby kommun avstyrker förslaget i dess nuvarande form.

Tidsfrister riskerar att bli svåra att uppfylla vid kompetensbrist och sårbara bemanningssituationer. Kommunen ser också att brister i regionens mottagningskapacitet kan leda till att elevhälsan tvingas ta ett större ansvar än avsett, vilket skapar etisk stress och risk för felaktig rollförskjutning. Flexibilitet är nödvändig.

Information om elevhälsan

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget.

Detta stärker transparens och förtroende. Kommunen ser behov av nationellt stöd i form av mallar och riktlinjer.

Samordnande funktion

Vimmerby kommun tillstyrker delvis förslaget.

En samordnande funktion kan stärka helhetsperspektivet, men kravet på en funktion vid varje skolenhet är svårt att genomföra i små kommuner.

Kommunen anser att:

- funktionen bör kunna organiseras flexibelt
- rollen kan delas mellan enheter eller ligga på förvaltningsnivå.

Samverkan med regionen

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget med synpunkter.

Samverkan är avgörande, men kräver att även regionen ges tydliga och bindande åtaganden.

Huvudmannaskap

Vimmerby kommun tillstyrker bedömningen.

Det kommunala huvudmannaskapet ger närhet till verksamheten och goda förutsättningar att anpassa insatser efter lokala behov.

Kvalitetsarbete

Vimmerby kommun tillstyrker förslaget.

Elevhälsan bör vara en integrerad del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Nationellt stöd efterfrågas för att underlätta uppföljning och analys.

Sekretess

Vimmerby kommun tillstyrker förtydliganden, men med synpunkter.

Regelverket måste vara praktiskt tillämpbart.

Förändringar kräver:

- utbildningsinsatser
- anpassade IT-system
- tydlig kommunikation.

Nationellt stöd är avgörande.

Beslutsunderlag

Remiss betänkandet SOU 2025:113 En förbättrad elevhälsa, 2026-03-19
Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2026-04-07

Beslutet ska skickas till

Utbildningsdepartementet

Annika Dehlin
Verksamhetschef